

ГОД. IV.

ЯНУАРИЙ 1895.

БРЮЙ I. - 12

(ХРИСТИАНСКИЙ) СВѢТЪ

ще се издава и за напредъ както миналата година. Като благодаримъ на всичкитѣ наши настоятели за труда имъ прѣзъ миналата година, драго ни е да имъ извѣстимъ, че сме зели мѣрки за наврѣменното излизане за напредъ на ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЪ. Молимъ, прочее нашитѣ настоятели да развиятъ още по-голема дѣятелность въ своята работа. Ще гледаме щото вторий брой да излезе въ началото на Февруарий и за напредъ всѣки брой да излиза въ началото на мѣсеца.

Редакцията.

Годината 1895.

На всичкитѣ наши читатели на „Христианский Свѣтъ“? исказваме нашитѣ най-сърдечни благопожелания за новата 1895 година. Богъ да ви благослови всички въ вашитѣ работи, въ вашитѣ семейства, и особено въ вашитѣ души. Чрѣзъ вѣра въ Господа нашего Иисуса Христа да имате всекога положительна и ясна опитность за духовния животъ, за този животъ, който иде само отъ Бога, и отъ който ~~проистека~~ миръ, радость и доволство въ сърдцето. На тѣзи отъ нашитѣ читатели, които се радватъ на тази ~~различна~~ опитность, но не сж успѣли да я обяснятъ на други около имъ, или не сж показвали отъ поведението и живота си че я имать, ний прѣпорѣчваме внимателното прочи-

танне на членѣтъ подъ заглавие *Божественното Дѣло* на отвѣдната страница. И най-усърднитѣ и най-успѣшнитѣ отъ Християнитѣ, обаче, не сж постигнали идеала си. Тѣ всички сж готови до кажѣтъ съ Апостола Павла: „Братия, азъ не мисля себе си, че съмъ постигналъ; но едно правя, заднѣото забравямъ, а къмъ прѣднѣото се простирамъ, и тичамъ къмъ цѣльта за наградата на горнѣото отъ Бога призвание въ Христа Иисуса“. Да, за всекога отъ насъ остава много земи да покори прѣзъ тази година, и Богъ изобилно да ни благослови съ благодатъта Си щото да бждемъ по-усърдни, по-пламени въ живота си и да принесемъ много повече плодъ за Христа.

Когато единъ чловѣкъ се залови сериозно да струва добро, той открива толкова зло колкото никога по-напредъ не е мислилъ. Дѣятелната доброта открива злото, и привидно го увеличава, Но въ този фактъ има и друга страна—съ струване добро излиза и непознатото добро на видѣло. Единъ хладнокрѣвенъ чловѣкъ знае твърдъ малко за страданията на ближния си; но когато почне да се грижи за тѣзи страдания, тогазъ той се ужасява отъ количеството имъ. Щомъ пакъ почне да облѣчва крайната сиромашия, тогазъ той намира други добри чловѣци, които не познаваше, да му помагатъ; и всеко велико сърдце е всекога намирало други велики сърдца, които се сж раждали на служительството на любовта.

Божественното Днесъ.

„Казува Духъ Святій, Днесъ“ (Евр. 3; 7.)

Що значи това? Богъ е Въченъ. У Него нѣма вчера или утръ; това що ний наричаме минало и бжджще у Него сж всеприсъствуващо Сега; Неговиѣтъ животъ е всеблаженно, никога нескончающе се Днесъ. Една отъ великиѣтъ думи въ това послание (къ Евреемъ) е думата Въченъ. Той е станалъ авторътъ на едно вѣчно спасение — то естѣ — спасение, което носи характеръ на вѣчностъ; главната му черта е, че то е всеприсъствуващо Сега — че нѣма моментъ, въ който Христосъ, който е всегда живъ за да се моли за насъ, да не може да ни държи въ него съ силата на единъ безкраенъ животъ.

Человѣкъ е създаденъ на минутата; миналото го е оставило, и надъ бжджщето той нѣма контрола; само настоящата минута е негова. Заради това, когато той стане съучастникъ въ Христа, вѣчния Първосвященникъ, и въ вѣчното спасение, което Той дава, Божиѣта велика дума къмъ него е Днесъ. Въ Христа всичкото блаженство на великата вѣчностъ се събира въ едно всеприсъствуващо Сега; единичката нужда на вѣрующия е да знае това; да отговори на това и да посрѣщне думиѣтъ Днесъ, Сега, чадо мое! на Божиѣта благодать съ думиѣтъ Днесъ, Ей сега, Отче мой! на своята вѣра.

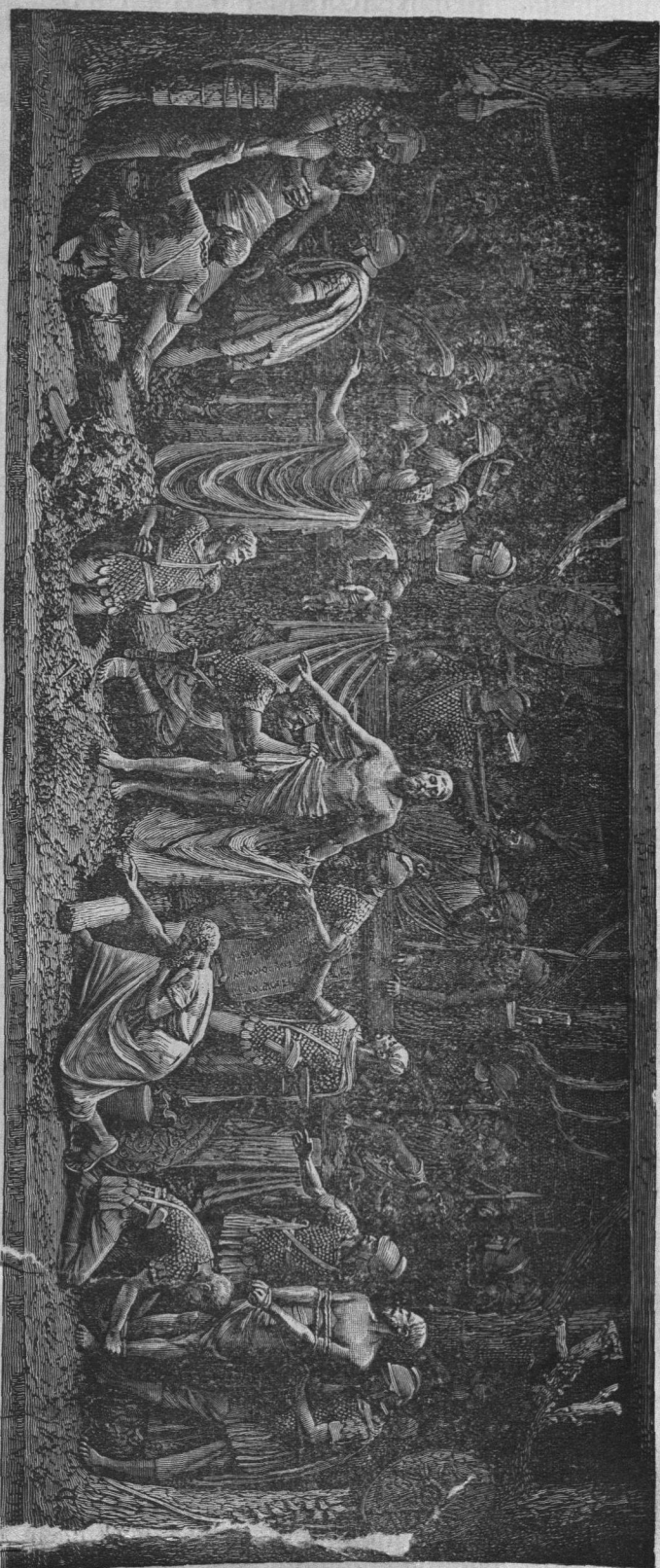
Ако искашъ да разберешъ значението на Божественното Днесъ, погледни на него въ чудесното му наставление. „Както казува Духъ Святій, Днесъ“. Думата на Сатана е всегда Утръ. Даже у чадото Божие думата на невѣрството е много често Утръ; Божието тръбувание е прѣголъмо за днесъ; Божието обѣщание много високо; надѣваме се, че ще дойде по-лесно по-послѣ. Духъ Святій казува, Днесъ. Това значи, че Този, който е крѣпката сила Божия е Самъ готовъ да извърши въ насъ всичко що Богъ желас и изисква; Той е, който всѣка минута се моли за немедленно прѣдаване, за настояще повѣрение, защото носи съ Себе Си силата на настояще спасение.

„Днесъ“. Тази е дума на чудесно обѣщание. Тя казва, че Днесъ, самата тази минута, чудесната любовъ Божия е за тебе —

даже сега тя чака да се излѣе въ твоето сърдце; че Днесъ, всичко що Христосъ е сторилъ, и сега струва на небето, и може да стори вътръ въ тебе, — въ самиятъ днешенъ день, ти можешъ да го придобиешъ. Днесъ Духъ Святій, въ когото е силата да знае и да притежава и се радва на всичко, което Отецъ и Синъ чакатъ да даждъ, Днесъ Духъ Святій е вътръ въ тебе, достаточенъ за всяко добро, способенъ да дава помощъ въ всѣко врѣме на нужда. Съ всѣко вѣзване за пълно и съвършенно прѣдаване, що намираме въ Библията, съ всѣко обѣщание, що четемъ за благодать за снабдяване на свѣтовни и духовни нужди; съ всѣка молитва що шепнемъ, и всѣко копѣяние, що владѣе въ нашето сърдце, Духътъ на обѣщанието шепне, Днесъ. „Както казува Духъ Святій, Днесъ“,

„Днесъ!“ Тя е дума на тържествена заповѣдь. Не е тукъ въпросъ за нѣкаква си по-висока привилегия, която си свободенъ да приемашъ или отхвърлишъ. Не е оставена на избора ти, О вѣрующій, да ли ще приемешъ пълнотата на благословението, което Духъ Святій прѣдлага. Онова Днесъ на Духа Святаго довежда ти подъ най-тържествена обязанность да отговоришъ на Божието призвание, и да кажешъ, Ей, Днесъ, Господи, пълно и непосредствено подчинение на всичката Твоя воля; Днесъ, прѣдаване на настояще и съвършенно повѣрение на всичката ти благодать. „Както казува Духъ Святій, Днесъ.“

„Днесъ!“ Дума, такожде, на усърдно прѣдупреждение. „Както казува Духъ Святій, Днесъ, ако чуete Неговътъ гласъ, не ожесточавайте сърдцата си.“ *Нѣма да влѣзатъ въ упокоеніето Ми.* Нѣма нищо тъй ожесточающе, както бавяннето. Когато Богъ ни говори, Той иска нѣжно сърдце, отворено на шепненіята на Негова гласъ отъ любовъ. Вѣрующійтъ, който отговори на Днесъ на Духа Святаго съ Утръ на нѣкакво си по-сгодно врѣме, не знае какъ ожесточава сърдцето си; бавяннето, вмѣсто да направи прѣдаването и покорността и вѣрата лесна, прави ѣ по-трудна. То затваря сърдцето днесъ сръщу утѣшители и прѣсича всѣка надежда и сила за нарастваніе. О вѣрующій, „Както казува Духъ Святій, Днесъ“, тъй ц

И като го распахнахъ, сподѣлихъ си дрехитъ Му, и хвърлихъ жръбие; за да се обѣде рѣченого отъ профюка: Раздѣ-
хъ дрехитъ ми помежду си, и за обѣдното ми хвърлихъ жръбие. Мат. 27: 35.

И рекохъ си помежду си, Да го не съдираме, но да мѣгнемъ жръбие за него, кому ще бѣде; за да се изпълни писание
то, което казува: „Раздѣлихъ дрѣхитъ ми помежду си, и за одеждата ми жръбие мѣгнахъ“. И тъй войнитъ това сторихъ.
Иоан. 19; 24.

А карахъ и други двамина съ него, които бѣхъ злодѣйци да ги затригнѣ. И когато дойдохъ на мѣстотъ, което се
нарича Лобно, тамъ распахнахъ него и зложѣлицѣ, едного отдѣсно, а другитѣ отгѣво. А Исусъ казуваше, Отче, прости имъ,
защото не знаахъ що правятъ. Лука 23; 32—34.

когато ти чуешъ Негова гласъ, отвори сърдцето си съ голъма нъжностъ за да слушашъ и да се покорявашъ; покорностъ на Духовото Днесъ е единичното ти увърение за сила и благословение.

На всички Християни, чийто животъ е билъ животъ на слабостъ и на несполука, които не сж още влззли въ упокоението на въртата, въ собственото упокоение Божие, тази дума Днесъ е ключътъ на всичкитъ имъ несполуки и на всичкитъ имъ слабости. Ти си чакалъ за сила да направи покорността по-лесна; за чувствовање, да направи пожъртованнето по-малко болезнено. Ти не си послушалъ Божийтъ гласъ, който е дишалъ въ всъка дума. Той изговаря онази чудесна дума, даже чрезъ живото Слово, Исуса Христа, онази чудесна дума за надежда, Днесъ. Ти мисляше, че тя означаваше за гръшника възвание за незабавно покаяние; ти не знаеше, че означава за вѣрующия, всъки нѣтъ, когато той чуе гласа, непосредствена, всесърдечна покорностъ на всичко, що Богъ казва; а именно това е, което тази дума означава.

Въ Посланието къ Евреимъ ний имаме твърдъ чудесно показание на това, що може Христосъ като Първосвященникъ да стори за насъ съ силата на безкраенъ животъ. Влизаннето въ упокоението Божие, свършенното очищение на съвѣстѣта съ кръвта, чрезъ която влѣзе въ присѣтствіето Божие, нашиятъ достъпъ вътрѣ въ завѣсата въ присѣтствіето Божие, довеждането ни близу до самото сърдце Божие, издиганнето ни и държаніето ни въ Христа, въ любовта Божия—тѣзи благословения сж всички наши. И надъ всѣко отъ тѣхъ сж писани думитъ, Сега е благопріимното врѣме. „Както казува Духъ Святій, Днесъ.“ А. М.

Новъ Поляренъ Походъ.

Новъ Австрийски поляренъ походъ се организира отъ Г-на Юлиусъ фонъ Пайеръ, изследователъ на полярната страна Францъ Иосифъ. Главната цѣль на този походъ е художествена, и научни открития ще иматъ второстепенна важностъ. За тази цѣль Г-нъ Фонъ Пайеръ ще бѣде придруженъ отъ няколко живописци на ландшафти и на животни, и отъ фотографи, съ чиято помощъ той се на-

дѣе да оздрави художественно прѣдставление на физическитъ черти на страната. Той е поръчалъ да се построи специално за морско пжтувание единъ параходъ отъ около 200 конска сила на който кораберитъ ще бѣдѣтъ Далматински моряци подъ командата на трима способни морски началници. Очаква се походътъ да трѣгне прѣзъ м. Юний 1896 год., и да прѣкара двѣ години въ изследване Источния брѣгъ на Гринландия. Дѣйствителната работа ще почне на 74-й градусъ географическа широчина и ще се простре отвѣдъ 77-й градусъ. Г-нъ фонъ Пайеръ е убѣденъ, че въ оная околностъ, съ която е вече запознатъ, и която той описва, като най-богата по шарове, и най-хубавата що можемъ да си прѣдставимъ, художници ще приематъ свършенно нови впечатления за природата, които впечатления ще дадѣтъ прѣсенъ характеръ на живописи на ландшафти. Има, казва той, 300 разни видове нецвѣтни растения въ Источна Гринландия, и на пролѣтъ трѣвата се издига на една височина отъ три фута. Г-нъ фонъ Пайеръ признава, обаче, че тѣй художествена както и научна работа бива крайно трудна по причина на извънредно студения климатъ.

Прогласяването Независимостѣта на Корея.

Независимостѣта на Корея се тържествено прогласила въ Сеулъ, столицата въ Понедѣлникъ, на 7-й Януарій (н. к.). Прѣдъ пладнъ Кралътъ на чело на едно шествіе отъ министри, граждански и военни сановници, и чиновници отъ Кралския Домъ, се отправилъ на храма на своитъ праотци, и тамъ прогласилъ, че за напредъ Корея не ще да зависи отъ никоя друга страна. Церемонията била твърдъ тържествена. Забѣлжително било че Корейскитъ войнци отъ гвардията на Негово Величество носили униформи по образца на новитъ Япошки униформи. Министритъ Боксейкъ и Иокочамъ били особено пазени отъ Япошки стражари, но улицитъ били пазени отъ стражари на ново образуваната Корейска полиция. Тѣзи стражари изпълнили длъжността си твърдъ добръ.

Казва се че всѣко ~~сега~~ отивало добръ въ Сеулъ, и че Корейцитъ сж примирени съ положението си.

Карлъ Уесли.

Карлъ Уесли, чийто портретъ даваме въ този брой, билъ братъ на основателя на Методизма. И той сжщо свършилъ курса на наукитъ въ Оксфордския Университетъ. Въ 1735 год. като билъ ржкоположенъ священнослужителъ въ Англиканската Църква, той придружилъ брата си Ивана до Държавата Джоржия, Америка, като мисионеринъ, но скоро се завърналъ въ Англия. Неговата най-велика и най-грайна помощъ къмъ благото на свѣта бѣше съчинението и обнародванието на 4,100 священи пѣсни. Освѣтъ тѣзи той оставилъ 2000 други въ ржкописъ. За числото на съчиненията си и за общото имъ прѣвѣсходство той заслужва да стои на най-първото мѣсто като писателъ на священи пѣсни. Той умрѣлъ въ 1788 г. като оставилъ въ наследство великитъ си музикални таланти на двамата си снове Карлъ и Самуилъ.

Тѣй забѣлъжително билъ този музикаленъ талантъ прѣдаденъ отъ баща на синъ, щото Самуилъ Уесли на три годишната си възраст свирялъ на органа право. Той наистина се счита за отецъ на сегашния начинъ на свиряние на органа, и прѣзъ живота си се считалъ за най-искусния органистъ въ Англия. Последнето му свиряние на органа било въ Christ Church (Крайстъ Чърчъ, една отъ Лондонскитъ църкви), дѣто билъ заставенъ да свири, слѣдъ като слушателитъ

бѣхж изслушали една отъ чудеснитъ Менделсонови пѣси.

Протестантска Англия дължи много на химнологията (священи пѣсни) на Карла Уесли, които тѣй добръ допълнихж и подкрѣпихж проповѣдническитъ трудове на брата му. На прѣвѣсходната плоча съ портретитъ на Карла и Ивана Уесли се е дало почетно мѣсто въ Уестминистерското Аббатство.

Карлъ Уесли.

Г-нъ Гладстонъ.

Г-нъ Гладстонъ празнувалъ 85-ия си рожденъ день на 17/29-ий миналий Декемврий. Той приелъ стотини поздравителни писма и телеграмми както и пакети съ подарѣци. Г-нъ Гладстонъ билъ забѣлъжително здравъ и веселъ, и въпрѣки бурното врѣме, ходилъ съ своитъ кола на селската църква въ Хаварденъ, дѣто му се прѣдставлява една депутация отъ Арменски Християни отъ Парижъ и Лондонъ. Депутацията прѣдставила сребърна чаша на църквата. Чашата била поднесена на Благ. Стефана Гладстона, синъ на бившия

първъ министръ и священникъ на Хаварденската църква, отъ благодарностъ за интереса, който е показалъ баща му въ Арменскитъ клания. Г-нъ Гладстонъ говорилъ четвъртъ часъ.

Той билъ забѣлъжително тихъ въ говорението, но пакъ доста живъ въ тѣлодвиженията си и билъ громко аклампранъ при свършѣка на бѣлъжкитъ си.

Христосъ въ Индия.

Въпросътъ подигнатъ отъ книгата на Г-на Нотговича, *La vie inconnue de Jésus Christ — Неизвестниятъ животъ на Исуса Христа* — за който сме вече говорили въ *Християнскій Свѣтъ*, не е още прѣтаналъ. Даже и Оксфордскійтъ професоръ Максъ Мюлеръ е обнародвалъ напоследъкъ единъ членъ по поводъ на горѣспоменатата книга въ Парижското списание *Revue des Revues*; и той, знаменитъ филологъ що е, се произнася само противъ *Неизвестниятъ животъ на Исуса Христа*.

Даваме по-долу и писмото, за което споменува профессорътъ, което една госпожа Англичанка му е писала отъ Лѣ (Ладакъ) съ дата 20-й миналий Юний.

„Има два дена отъ какъ сме напуснали Лѣ следъ едно твърдъ приятно прѣбывание. Тукъ е имало прѣди три години само една госпожа Англичанка. Сега живѣятъ двѣ госпожи мисионерки Германки, Господинъ и Г-жа Веберъ, дъщеря имъ, и другъ единъ мисионеринъ Англичанинъ. Има всичко двадесетъ Християни, ако и мисионерската станция да се е отворила прѣди седемъ години. Ходихме на голѣмий мѣнастирь Химисъ, най-голѣмийтъ, що се намира по нашитъ височини: 800 лами. Вий сте чули за единъ Русинъ, който не можалъ по никой начинъ да успѣе да влѣзе въ мѣнастири, нъ който казва, че като билъ тамъ, ступилъ си кракътъ и послъ билъ приетъ. Цѣльта му била да прѣпине единъ Будистки животъ на Исуса Христа, който ужъ се намиралъ тамъ. Той притезва да е сполучилъ въ цѣльта си и вече е обнародвалъ този животъ на Французки. Сега нѣма ни една дума истина въ всички този расказъ. Никой съсъ ступенъ кракъ не е влизалъ въ мѣнастиря отъ петдесетъ години насамъ. Никой Русинъ не е идвалъ тукъ. Нѣма нито сѣнка отъ нѣкакъвъ си *Животъ на Исуса Христа*. Това ме убѣждава, че лицата които въ Англия казватъ, че сж живѣли въ Будистки мѣнастири въ Тибетъ, и че сж научили тамъ тайнитъ на Будизма, сж лъжци. Мѣнастиритъ сж най-злѣвстроенитъ мѣста на свѣта, и ламитъ най-мръснитъ човѣчески сжщества. Тъ сж извънредно невяжи и прости и чисти идолопоклонници! И

що казвамъ? Нито чисти, нито прости. Азъ съмъ питала много пжтници съ които съмъ се срѣщала, и всички ми сж давали сжщия отговоръ. Тъ признаватъ че, работитъ, можеби, отиватъ по добръ въ Университета на ламитъ въ Ласса, но никой Англичанинъ не е билъ приетъ тамъ. Капитанъ Бауеръ, който е открилъ знаменития ржкописъ Бауеръ, направалъ всички усилия за да проникне до тамъ, но напраздно . . . Не съмъ яла хлѣбъ отъ петъ седмици насамъ, и вѣроятно не ще да ямъ още два мѣсеца. Имаме на негово мѣсто „шапати“: Маслото е твърдъ рѣдко. Ний носимъ съ себе си малко консервирано масло, но то е много скжпоцѣнно, защото се ѣде доволно. Имаме сега голѣмий раскошъ да се пооперемъ ризитъ въ Лѣ, при все че ризитъ и пр. трѣбваше да останатъ неколосани и не сидиросани. Трѣгвамъ на единъ пжтъ отъ 500 мили къмъ Симха. Казва ни се, че нѣмало отворенъ пжтъ, което ни задава голѣма грижа. Трѣбва да прѣминемъ една височина отъ 18,000 крака, и ще отидемъ да живѣемъ на 13,000 крака височина повече отъ 15 дена. Но надѣвамъ се, че когато получите това писмо ще да сме слѣзли по чудесния Кумъ, на расстояние само единъ мѣсець пжтъ отъ Симха“.

Послѣдната часть на писмото показва на какви мжчнотни и опасности се излегатъ мисионеритъ въ онези страни.

Г-нъ Нотовичъ, обаче, въ едно писмо до Французския *Journal des Débats* отъ 7-й миналий Октомврий пише: „Не ми остана освѣтъ да дамъ опрѣдѣлено доказателство. Прѣдприемамъ ново пжтешествие за Тибетъ, и тозъ пжтъ не само за да прѣгледамъ документитъ на Тибетския езикъ въ Химисъ но и за да продължж опасния си походъ дори до Ласса, да дѣстигна до оригиналитъ . . . Надѣвамъ си, че сериознитъ журнали, и независимитъ духове ще бжджтъ добри да чакатъ заврѣщанieto ми прѣди да искажжтъ сжждението си по моето дѣло“.

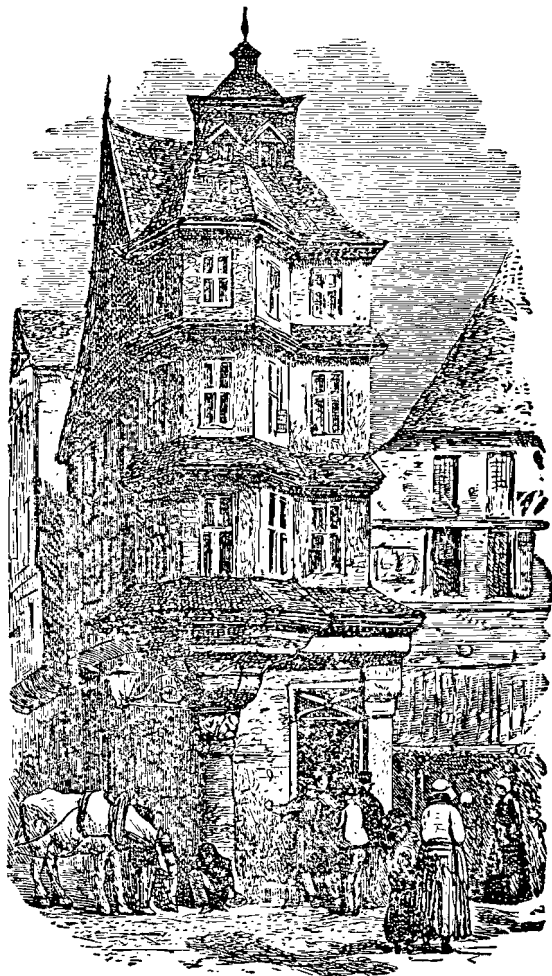
Ще чакаме, но мислимъ, че ще трѣбва да чакаме много време.

Много полесно е да угодимъ Богу отъ колкото на нѣкои наши съсъди.

Богъ не ни пита гдѣ сме били, или какво сме вършили. Той изисква да знае какво вършимъ за него сега.

Мартинъ Лютеръ.

Мартинъ Лютеръ, водителятъ въ Германската Реформация се родилъ въ 1483 г., въ Айслебенъ, Долна Саксония. Баща му, Хансъ Лютеръ, билъ бѣденъ рудничаръ, и скоро слѣдъ ражданието на сина му Мартина, той се настанилъ съ благочестивата и трудолюбивата си съпруга Маргарита, въ Манс-

Лютеровата къща.

фелдъ. Когато Мартинъ билъ на 14 години той билъ проводенъ на училище въ Магдебургъ, отъ дѣто той се прѣмѣстилъ въ Айсенахъ, и отъ тамъ по послѣ отишелъ въ Ерфуртскиятъ Университетъ дѣто, въ 1503 г. той получилъ първата си диплома. Ч. дѣвъ години по-послѣ, като получилъ дипломъ по философията, той държалъ лекции по физиката и етиката на Аристотеля. Баща му го

билъ назначилъ за званието на юристъ, нѣ впечатлението което му се направило вслѣдствие сждбата на приятеля му Алексисъ, който билъ ударенъ смъртно отъ грѣмотевица, като пжтували заедно отъ Мансфелдъ за Ерфуртъ, това съединено съ ранното му религиозно възпитание, направило го да се посвѣти на монашескиятъ животъ, и той влѣзъл въ манастирътъ на Августинцитъ въ 1505 г. като се покорилъ на всичкитъ епитимии които игуменътъ налагалъ на новитъ кандидати. Прѣзъ прѣбиванието му въ манастирътъ той учелъ съ голѣмо въсхищение списанията на Св. Августина, и прѣминалъ прѣзъ голѣми умствени борби, като търселъ напразно водителство или утѣшение. Въ 1507 год. той билъ ржкоположенъ за священникъ, и въ 1508 год. той билъ назначенъ професоръ на философията въ новиятъ Витенбергскій Университетъ. Въ това поле на дѣйствиение силниятъ му умъ скоро зелъ да се показва; той хвърлилъ на страна оковитъ на философията на схоластицитъ, защитилъ правата на разумътъ и привлѣкълъ голѣмо число ученици въ Университетътъ. Той билъ поканенъ отъ сенатътъ на университетътъ да проповѣдва, и съ голѣмо утѣшение и страхливостъ той направилъ първиятъ си омитъ отъ анвонътъ. Въ 1510 год. той посѣтилъ дворецътъ на Папата Леона X. въ Римъ. Слѣдъ завръщанieto му, въ 1512 г., той билъ направенъ докторъ на богословието. Дѣлбокото му учение, ближното му познание съ учението на Библията, заедно съ славата на краснорѣчието му, скоро направили Лютера познатъ на главнитъ учени мжжии, и тѣ зели да го считатъ като силенъ дѣецъ за прѣобразобанието на Църквата. Голѣмо било, за това вниманието което се подбудило отъ неговитъ 95 тези, или точки, на Витенбергската църква Октомврий 31, 1517 год., и съ които той искалъ да спре продаването на индулгенциитъ отъ Доминиканецътъ Тецела. Тѣ, (тезитъ) били осждени като еретически и изгорени, нѣ нито заплашвания нито убѣждавания можли да го накаратъ да се откаже отъ тѣхъ, и той поддържалъ безосновността на индулгенциитъ и отказалъ да припознае върховенството на папството. Въ 1518 г. Лютеръ държалъ пренирния съ Докторъ Екъ, и

въ сжщата година се срѣцналъ съ кардиналътъ легатъ Кастана въ гр. Аугсбургъ. Въ 1520 Папата издалъ булята на отлъчение, които Лютеръ публично изгорилъ прѣдъ едно многолюдно събрание въ Витенбергъ. Сега вече Лютеровото отцѣпление отъ Римскійтъ Папа било съвършено. Леонъ X. настоявалъ прѣдъ Императорътъ, Карлъ V., да арестува и накаже дързкия и размирния еретикъ, нъ чрзвъ влиянието на Саксонскійтъ Графъ неговото учение трѣбвало да се испита въ Вормсѣ. По пжтътъ къмъ Вормсѣ, Спалатинъ, като се опасявалъ за неговата безопасность, пратилъ свой пратеникъ да го прѣдубѣди и разубѣди да не продължава пжтътъ си; нъ дързкийтъ поборникъ отговорилъ, „Иди кажи на господаря си, че ако има толкова дяволи въ Вормсѣ колкото сж керемидитъ на кжщитъ, пакъ ще влѣза въ него“. На 16-й Априлий той пристигналъ вече въ градътъ, облаченъ като монахъ; голъмо множество го посрѣщали и той влѣзналъ въ градътъ придруженъ отъ двѣ хиляди души.

Прѣдъ своитъ 204 августински сждии, императорътъ и негови голѣмци, дързостта му не отпаднала и той твърдо направилъ възивътъ си върху авторитетността на Св. Писания. Следствието било че Карлъ издалъ свойтъ приказъ „противъ лукавийтъ духъ въ чловѣчески образъ“ още и „глупецътъ“ и „богохулецътъ“, и го турилъ подъ осжждението на империята. Следъ заирѣщанието му отъ Вормсѣ, той билъ уловенъ по внушението на приятелътъ му, Саксонскій Графъ и безопасно билъ отведенъ въ Вартбургската Кула. Цѣльта била да се мисли че той билъ злоупотрѣбенъ, нъ въ сжщность тѣ искали да го избавятъ отъ послѣдствията които неговото поведение щѣше да предизвика. Цѣла година той стоялъ въ това скривалище, когато приятелитъ и роднинитъ негови жалѣли за изгубването или смъртта му. Но силнитъ му покровители по този начинъ осжгорихъ безопасността му. Този периодъ на принудено оттегляване не било изгубено време, и ако той да се борилъ съ тъмни и тревожни чувствования вслѣдствие на уединеніиъ му животъ, той прѣвелъ Новийтъ Заветъ на Германски, който се напечаталъ въ 1522 г. Като отъ свойтъ Патмосъ, както той

го нарѣкалъ, той се завърналъ въ Витенбергъ, неговата неустрашима енергия побѣдила всичко, реформацията се утвърдила въ 1524 г. Лютеръ напусналъ монашескитъ дрехи, послѣднийтъ символъ на бившето му съединение съ Римъ. Той съкрушилъ фанатичитъ въ партията на Реформаторитъ, дързновенно влѣзналъ въ прѣпирня съ Хенриха VIII. Английскій, и твърдо се борилъ съ Еразма за Свободата на Волята. На 1525, год. Лютеръ се оженилъ за Катерина фонъ Бора, една монахиня която избѣгала отъ единъ манастиръ; за което вразитъ му го обвинили въ безнравственность и нечестие; нъ Лютеръ защитилъ постѣпката си на основание на Св. Писания.

Въ 1529 г. Императорътъ свикалъ едно велико събрание въ г. Спирсѣ за да иска помощъ отъ Германскитъ князѣ срѣщо Турцитъ, и да намѣри срѣдство за уталожване на религиознитъ борби. Въ това събрание се рѣшило щото Католическата литургия (месата) да бжде задължителна за цѣлата империя. Противъ това постановление графовеъ на Саксония и Брандебургъ както и други Князове подали протестъ, за която причина партията на реформацията се нарѣкла Протестанти. Тѣзи князове тогава влѣзли въ съюзъ за взаимна защита противъ императора. Въ 1530 г. Меланхтонъ прѣдставилъ Аугсбургската Исповедъ която се приела за символъ върху на Протестанството въ Германия. Въ 1535 г. Лютеровътъ прѣводъ на Библията на Германски се напечатала. Въ 1537 г. Лютеръ се разболѣлъ отъ опасна болѣстъ, нъ оздравѣлъ и продължилъ да списва книги и да работи за распространението на великото дѣло на реформацията. Лютеровътъ умъ билъ распаленъ и буенъ, нъ честенъ. Поведението му било прилично на званието му, и ~~цѣлитъ~~ му ~~успѣхъ~~ ~~и~~ показвалъ голѣма ревность въ изслѣдваніи истината и дирекции доброто на чловѣцитъ.

Неговитъ списания сж многочислени и разнообразни. Едно цѣло издание на книжевната му дѣятельность, която се състои отъ 26 тома, се напечатала въ Ерлангенъ, въ 1833 г. „Единъ прѣводъ на Лютеровитъ Разговори на трапезата“ се издалъ въ Лондонъ, въ 1849 г. Лютеръ умрѣлъ въ 1546 г.

Религиозни вѣсти?

Четемъ въ L'Eglise Libre: — Можемъ да си съставимъ понятие за страданията които Лютеранитѣ въ Балтійскитѣ провинци на Русия, търпятъ за дѣто поддържатъ вѣрата си. Като хвърлимъ единъ погледъ на официалния распортъ, които се види че 90 пастири сж били осждени на глоба и на затворъ, нѣкои отъ тѣхъ два три нѣти, за нарушение на закона противъ неправославнитѣ. Само въ Ливония се изброяватъ осемдесетъ такива нарушения. Въ Русия има отъ 70 до 80,000 Реформирани протестанти отъ които около 30,000 сж въ колонитѣ покрай Волга и 5,000 повечето Германци, въ Петербургъ. Въ цѣла Русия има около 4,000,000 Протестанти, отъ които 90,000 сж въ Петербургъ.

Издателитѣ на Спърджоновитѣ списания казватъ, че поржкитѣ за Спърджоновитѣ проповѣди сж много по-големи сега отколкото другъ нѣтъ. При все това тѣзи проповѣди се печататъ отъ четридесетъ години насамъ.

За да покажемъ чудесното развитие на *Лондонското Мисионерско Общество* чиито главни полета на дѣятелностъ сж въ Китай, Индия Южна и Централна Африка, Западна Индия, Полинезия, Нова Гвиния, достатъчно е да приведемъ нѣколко цифри. Това общество е сега подъ управлението на 258 мисионери, 1476 пастири или туземни проповѣдници; 12,000 помощници туземци, 94,102 членове причастници, 1891 училище съ 125,984 ученици освѣтъ 10 болници. И при все това, било на 4-й Ноемвр. 1794 год. когато се събрали осемъ евангелски пастири, за да се споразумѣятъ относително основаването на едно общество, назначено да приготвя и испраца мисионери въ язически страни; отъ това събрание се породило *Лондонско Мисионерско Общество*. Повече отъ 1000 мисионери сж били испратени отъ това общество, отъ които нѣкой доста знаменити: Мофатъ; Ливингстонъ, Моррисонъ (първиятъ Протестански мисионеринъ въ Китай).

Това общество е празнувало прѣзъ миналий Ноемврий сто годишната на своето

основаване, и по поводъ на това се прѣдложило да се събере единъ фондъ отъ 500,000 лева за употребяване на дѣлото. Не се изминала една седмица, и 800,000 лева били обѣщани.

Г-нъ Тоширъ Фиджира, първъ консулъ на Япония въ Мексико, е членъ на Методиската Епископална църква. Неговото обращение станало въ 1881 год. найъ първо, „когато той занимавалъ“, това го казва самъ той, „консулска длѣжностъ въ Сандвическитѣ острови, религиозниятъ въпросъ го много занимавалъ и той забѣлежилъ, че евангелската религия, навсякъдъ дѣто била установена, упражнявала благотворно влияние върху всичкитѣ разрѣди на обществото. Наскоро слѣдъ това той отишълъ въ Санъ Франциско, Калифорния, и тамъ, благодарение на влиянието на Д-ръ Хайдъ, се обърналъ къмъ Христа, и станалъ членъ на Методистката Църква, заедно съ другитѣ членове на Консулството“.

Г-нъ Бартелеми Сентъ Илеръ (знаменитъ Французски учепъ мжжъ), който ще бжде 90 години на възраст идущий Августъ, е свършилъ животоописанието на Виктора Кузенъ. Това животоописание ще се издаде на края на този мѣсецъ. Г-нъ Бартелеми Сентъ Илеръ се радва на прѣвъсходно здравие.

Религиозниятъ вѣстникъ L'Eglise Libre казва че за споменъ на единъ синъ, който скоро се удавилъ въ една бѣда станала въ единъ корабъ, единъ Английски пастиръ и жена му сж подарили 25,000 лева на единъ домъ за болни които сж на оздравяние.

Единъ Английскій пастиръ въ Лондонъ е приелъ въ продължение на двадесетъ и седемгодишното си пастирствование 5,000 членове въ своята църква. Казва си, че нѣма въ църквата ни единъ столъ, въ който да не се е покалялъ нѣкой.

Мѣжду четиритѣ Баптистки Църкви въ Швейцария ще се свържхтъ братски сношения съ цѣлъ да можхтъ да работятъ по-успѣшно за общо назидание и распространението на Евангелието.

Священнитъ словеса.

Слънцето е много далечъ, толкова далечъ, щото няма особенъ интересъ за повечето отъ насъ, вълчесто кълбо надалечъ въ пространството — няколко милиони мили — неизгледва по-голъмо отъ една чапня; нито е свършенъ кръгъ. Пятната се виждатъ по него съ голо око. И той не допуца силно взирание. Що ни е, прочее, грижа за слънцето? Но угасете го, и ето, свѣтлината изчезва отъ диаманта, бистротата на ръчичкитъ и хубостъта отъ цѣлата земя; трѣвата повѣхнува, птицитъ прѣставатъ да пѣятъ, и самитъ планети изчезватъ. Нашиятъ свѣтъ сѣ щѣше да бѣде тукъ или пѣкѣдъ въртящъ се безмълвно, едно ецентрическо кълбо, свършенна тъмнина и вѣчна самотия, ненаселена и безгласна развалина

Библията е полуденното ни слънце. Славата ѝ е далечъ отъ множеството, което не иска да я приеме. Има тайни, голѣми и непостижими тукъ; но изгорѣте книгата, или което е сжщото, оставѣте свѣтътъ да изгуби довърнето си въ нея, и всичко що прави живота да си струва да го живѣемъ, изчезва отъ насъ. Нашата гражданска и църковна, свобода, санкциитъ на дома и социалния животъ, и тържествующа вѣра, всички изчезватъ. Безслънеченъ свѣтъ не е по-пустъ, отколкото би билъ единъ свѣтъ безъ Библия.

Но Библията не е въ опасностъ; тя е дошла за да стоп; тя ще прославлява живота и освѣтлява долината на смъртъта докѣтъ послѣдний кающій се грѣшникъ прѣмине прѣзъ небеснитъ порти. Горѣнието на Св. Писание е стара повѣсть. На всякѣждъ по пѣтътъ на историята ѝ има запалени отъ тази книга огньове, и тя е сѣ още жива. Волтеръ казалъ, че той щѣлъ да мине прѣзъ лѣсѣтъ на Св. Писание и да опаше всичкитъ му дървета, тѣй щото слѣдъ сто години Християнството щѣло да бѣде изчезнуваща паметъ. Стотъ години сж се изминали; Волтеръ е заминалъ, „безъ да има кой да му почетѣ паметъта“; но Християнството е още тукъ, и дърветата Господни сж пълни съ мѣзга. Каравникътъ на Иовакима е златенъ олтаръ, димътъ отъ който, като ливанъ се е прѣснѣлъ по всичката земя. Яростъта на враждебната

критика която търси да съсипе живота на Писанията, само е спазила благоуханнитъ ѝ корени, които испрацатъ благоуханието си до небесата. Истината е несѣкршима. Всяка плътъ е като трѣва, и славата човѣческа, като полския цвѣтъ, който извѣхнува. Трѣвата изсѣхнува, цвѣтътъ повѣхнува, но словото Господне прѣбивава въ вѣки.

Желания задоволени.

Повечето хора иматъ това което искатъ. Ако единъ човѣкъ тури живота си въ едно желание или тури едно желание въ живота си, тѣй щото не е благодаренъ да живѣе безъ едното това нѣщо, което владѣе сърдцето му, той по всяка вѣроятностъ ще го добие, и не ще се спре, додѣто не го добие. Мжнотията съ хората вѣобще е че тѣхнитъ мисли и желания не се съсредоточаватъ въ едно нѣщо едновременно, тѣй що да усѣчатъ, че трѣбва да придобиятъ това нѣщо или да умрѣтъ. Тѣ иматъ копѣяния, които прѣминуватъ прѣзъ тѣхъ, нѣ които не ги завладѣватъ, и тѣ не успѣватъ да се издигнатъ съ силно рѣшение, и да вървятъ напредъ, безъ да се спиратъ или да се отбиватъ, додѣто не сж постигнали единичкийтъ край на желанията си. Гладенъ човѣкъ обикновенно добива храна, и жадеи човѣкъ вода. Единъ човѣкъ намира време, колкото занятъ и да е да направи едното посѣщение на любовъ и съчувствие, което той дѣйствително иска да направи, когато трѣбва да бѣде направено; и той си опрѣдѣля време за да напише едното писмо, което иска да напише, даже и да остави петдесетъ други писма ненаписани. Ако е пари, или знание, или духовна сила къмъ което той се стреми, той я добива рано или късно. Нека прочее, никой не се оплаква, че наистина иска по-добри нѣща отколкото има, но не може да ги добие. Работата съ него е че той въ сжщностъ не иска по-добритъ нѣща, за които казва или мисли, че ги иска, и тѣй той е благодаренъ да живѣе безъ тѣхъ, и се задоволява съ по-малки нѣща. Божийтъ думи относително най-високото благословение, както се прилага и на по-малкитъ благословения, сж: „Ще Ме търсите и Ме намѣрите, когато Ме потърсите съ всичкото си сърдце“

Голъми несполуки въ малки нъща.

Колко Христиани правятъ жалната погрѣшка да гледатъ на бждѣщето и да очакватъ да имъ донесе чудесна опитностъ, и благоврѣмие за голъма полезностъ, и прѣнебрѣгватъ малкитъ нъща, които дохождатъ въ всѣкидневния имъ животъ.

Иисусъ каза: „Върнийтъ въ малкото и въ многото е върентъ“. Ако искаме Богъ да ни повѣрва велики нъща, трѣбва да бждемъ върни въ малкитъ.

За да бждемъ усиѣнни и радостни Христиани трѣбва да имаме побѣда въ сърдцето си въ всѣко обстоятелство на живота, дѣто Богъ въ своето провидѣние ни е поставилъ. Тогазъ, ако Богъ ни повѣри по-широки полета на дѣятелностъ, ний просто ще слѣдваме по пѣтя, въ който сме почнали. Богъ ни дава всичко което може да ни повѣри.

Нѣка се ползуваме отъ всѣко благоврѣмие, и да живѣемъ всѣки день тѣй, както ще желаемъ да бѣхме жевѣли, когато заста-немъ прѣдъ великия бѣлъ прѣстолъ.

Богъ приспособява Себе Си на нашитъ особености, и ни дава опитностъта отъ която се нуждаемъ, такава опитностъ, която ще бжде най-полезна въ нашия кръгъ и за нашето духовно нарастванне.

Нека, прочее, не търсимъ опитноститъ на други хора, но да се покоримъ на Божи-ята воля, и ний ще бждемъ задоволени отъ Бога и изпълнени съ Неговата любовъ.

Божитѣ обѣщания къмъ насъ.

Който иде при мене, взма да го испжди. Иоан. 6:37

Всякой който върва въ Него, чрѣзь Неговото име ще приеме прощение на грѣхове-тъ си. Дѣян. 10:43.

Повѣрвай въ Господа Иисуса Христа, и ще се спасишъ ти и домътъ ти. Дѣян. 16:31.

Всякой който върва че Иисусъ е Христосъ, отъ Бога е роденъ. Иоан. 5:1.

Истина, истина ви казвамъ: които върва въ мене има животъ вѣченъ. Иоан. 6:47.

Защото съ сърдце върва нѣкой за оправдание, и съ уста бива исповѣданне за спасение. Рим. 10:10.

Който повѣрва и се кръсти, спасенъ ще бжде: а който не повѣрва ще бжде осжденъ. Марк. 16:16.

А които го приехъ даде имъ властъ да бждѣтъ чада Божии, сиречь, на тѣзи които върватъ въ Неговото име. Иоан. 1:12.

Ако исповѣдаме грѣхове-тъ наши, вър-ентъ и приведенъ е, да ни прости грѣхове-тъ ни, и да ни очисти отъ всяка неправда. 1 Иоан. 1:9.

Ако исповѣдашъ съ устата си Господа Иисуса, и повѣрвашъ въ сърцето си че Богъ Го е възкрѣсилъ отъ мъртвитъ ще, се спасишъ. Рим. 10:9.

Който върва въ Сина има животъ вѣченъ; а който не върва въ Сина, нѣма да види жи-вотъ; нѣ гнѣвъ Божий остава на него, Иоан. 3: 36.

Истина, истина ви казвамъ че който слуша словото Мое, и върва въ тогози кой-то Ме е проводилъ, има животъ вѣченъ и на сждъ нѣма да дойде, нѣ прѣминалъ е отъ смъртъ въ животъ. Иоан. 5:24.

Какъ се снабдило едно Германско село съ църковна камбана.

Въ комбанарията на малкото село Грос-словицъ, въ Сѣверна Германия, виси една камбана, и на нея е изразена повѣстьта ѝ, съ единъ баралнефъ, прѣдставляющъ шесто-классенъ стволъ и датата Окт. 15, 1729 год. Въ началото на миналото столѣтие църковна-та камбана на Грословицъ била толкова малка щото гласътъ ѝ не се чувалъ даже до крайщата на селото, Имало голъма нужда отъ друга камбана, но селото било бѣдно, и отъ дѣ да намѣри пари? Всѣки се обѣщавалъ да даде щото може, но всичкитъ волни прино-шения не били достатѣчни за купуване камбаната.

Единъ Недѣленъ день, когато учительтъ Готфридъ Хайнъ, отивалъ на църква, той за-бѣлѣжилъ че единъ зеленъ житенъ стволъ израсалъ изъ църковната стѣна, съмето на което трѣбва да е било сиуснато отъ нѣкое прѣходяща птица. Внезапно му хрумнала ми-сльта че негли този житенъ стволъ можалъ да стане средство за придобиванне втората кам-бана, отъ която тѣ се толкозъ нуждаели. Той

чакалъ додѣто озрѣе житото и тогазъ той откъсналъ шестѣтъ класса по него, и ги посѣлъ въ собственната си градина. На другата година той събралъ умноженния отъ тѣзи классове плодъ, и пакъ го посѣлъ, докжтъ нѣмало вече доволно мѣсто въ градината му за житото, и заради това той го раздѣлил по между нѣкой земледѣлци, които слѣдвали да съятъ класовѣтъ, додѣто, въ осмата година жътвата била толкозъ голѣма, щото като я събрали и продали, тѣ намѣрили че имали доволно пари да купятъ хубава камбана, съ повѣстьта ѝ и рожденинѣтъ ѝ день изрѣзани на нея; и образѣтъ на житниѣтъ стволъ на който ти длѣжала сжществованието си.

Небето или Пъкълтъ.

Единъ Германски писателъ пояснявалъ величието на нашето спасение по този начинъ.

Единъ господинъ, слѣдъ единъ най-примѣренъ животъ, умрѣлъ. Небесниѣтъ порти се отворили, и той билъ приетъ като наследникъ на славата. Единъ отъ прославенниѣтъ билъ назначенъ да бжде неговъ водачъ и учителъ. Най-напрѣдъ той го завелъ на едно мѣсто отъ дѣто той можалъ да види най-страшнѣтъ прѣдставления на грѣха въ плодовѣтъ отъ окаяниство. Ужасителниѣтъ прѣдмѣти го накарали да се потърси. Тогозъ водачѣтъ му казалъ да погледне долу и по-долу въ мрачната бездна, и той видѣлъ най-грозното и ужасното сжщество — плодѣтъ на грѣха. „Това е“ казалъ водачѣтъ му, „което въ въковѣтъ на вѣчността ти щѣше да бждешь, ако да бѣше слѣдвалъ въ грѣхъ. После неговѣтъ водачъ го завелъ на едно мѣсто, отъ дѣто можела да се види славата на некуненѣтъ. Той видѣлъ редъ следъ редъ ангели, серафими и херувими живущи въ неисказана слава. Той му казалъ да погледне по-долу отъ тѣзи; и далечъ отъ тамъ, той видѣлъ едно сжщество много по-свѣтло и славно, около което се чувала тиха музика отъ неисказана сладость и радость. „Това си“, казалъ водачѣтъ, *самъ ти, слѣдъ много въкове*. Виждъ славата и блаженството въ които спасението Иисусово ще те доведе“. „Който побѣди, ще му дамъ да сѣдне съ мене на прѣстолѣтъ ми, както и азъ побѣдихъ, и сѣднахъ съ Отца Си на неговѣтъ прѣстолъ.“

Възвание къмъ журналиститѣ по всичкия свѣтъ.

Международна парламентарний конгресъ, държанъ на последне врѣме въ Ая, е отпратилъ на главниѣтъ органи на всемирния печатъ единъ документъ отъ който слѣдующиѣтъ сж по-заблѣжителниѣтъ посажи:—

„За да може духѣтъ на правдата да тури край по всичкия свѣтъ на кървавиѣтъ варварски дѣяния на войната, необходимо нужно е да се бди, щото нищо да не го смути. Всичкиѣтъ борби които се водѣли помижду си народи въ приятелски отношения до деня, въ който се почнали да се колятъ, сж били причинени или отъ жалостни неспоразумения, или отъ интернационални егоизми. Неспоразумѣнието произлизатъ отъ неточни извѣстия или отъ недостатъчни извѣстия на фактове; егоизмѣтъ водятъ началото си отъ злобно властолюбие, или отъ лѣжлива идея за истинското величие. Тѣзи главни причини на погрѣшките, които можѣтъ да станатъ, досѣгатъ понѣкогашъ, веднага отговорността на правителството и отговорността на печата.

„Печатѣтъ може да стори въ това голѣмо добро, и особено голѣмо зло.

Принимането лекомисленно извѣстие които се касае до всемирни интереси, извѣстия, за точността на които се гарантира, когато тѣ може да сж лѣжливи; вижданието въ противорѣчиви притѣзания, които трѣбваше да си обясняватъ искрено, само това, що се касае до насъ, и непризнаванието фактѣтъ, че и онѣзи на искрениѣтъ ни противникъ можѣтъ да иматъ нѣщо основно, изострюванието на разногласия възбужданието на всѣка минута стари распри възбуждане на ненавистъ, отдаванието на себе си съ самодоволство всичкиѣтъ добродѣтели, а на други всичкиѣтъ недостатѣци: ето твѣрдъ често прелюдиѣтъ (първиѣтъ началъ) на тревогѣтъ, които развалятъ нашиѣтъ сношения по добро съседство.

Ний върваме че тази е една отъ най-голѣмиѣтъ опасности които можѣтъ да потушѣтъ нашия гласъ и да направятъ нашиѣтъ свѣти безплодни!“

Дано се приематъ сериозно горниѣтъ свѣти отъ всички журналисти, и всички да работятъ за въ полза на всеобщия миръ.

НАУКА И МЕХАНИКА.

Науката прѣзъ 1894 год.

„Науката се движи, по бавно, бавно, пълзяща отъ точка на точка,“ това изречение може справедливо да се земе като очѣртающе истекшата 1894 год. въ научно отношение. Годината не е била забѣлжителна за изслѣдване нова земя или за епохални открития, които възбуждатъ мисълта и разширяватъ кръга на умственото видение.

Нѣкои отъ по-големитъ прѣдприятия на годината оставатъ блѣскави проекти повече отколкото извършени дѣла. Г-нъ Максимъ е доказалъ, че една машина, тежаща 8,000 фунта, може да развие сила достатъчна за да се издигне отъ земята; но той вѣроятно знае по-добрь отъ кой да е отъ своитъ критици; колко остава да се стори прѣди да се направи практическа машина за хвърканне. Бактериолози върватъ да сж открили въ кръвта на присадени (съ шарка или друга прихватлива болестъ) коние цѣръ противъ дифтерита, и статистики на исцѣрени извършени съ този цѣръ се трупатъ съ значителна бързина. Гласътъ на прѣдосторожени, ако не на дѣйствително съмнѣние обаче, се е раздалъ отъ не едно авторитетно мѣсто, и миналата опитностъ е показала, че цѣрове могатъ съвършенно да се напуснатъ слѣдъ усвояването имъ до голъмъ размѣръ отъ медицинската професия. Истеклата година е изобилувала въ планове за прилаганне електричеството въ по-голъмъ размѣръ на фабрични процеси; и ако да се имаше на расположение изобилна и сгодна доставка отъ водна сила, дързко щеше да бжде да полагаме граници на индустриалния прѣвратъ, който можаше да се извърши. Туѣ условие, обаче, е необходимо пуждно, и публиката трѣбва да внимава добрь да ли е оздравено това условие, прѣди да слуша на най-прѣлѣстителната перспектива. Сжръ Андру Ноблъ е продължавалъ забѣлжителнитъ си изслѣдвания по налягането въ калиберътъ на топоветъ, които изслѣдвания трѣбва да докаратъ значително видоизмѣнение не приети до сега вървания и способности. Отъ очититъ на Сжръ Андру Ноблъ излиза, че кордитътъ, който сега се употре-

бява въ Английската войска и морина, показва по-голъма свобода отъ кое да е друго взривно отъ вѣско приближаване до шумно изгърмяване. Истина е, че кордитътъ яде желѣзото, и върху този фактъ се е напирало; но види се, че той (кордитътъ) въ сравнение съ енергията си изяда по-малко отколкото съперницитъ му; и той е отъ еднообразенъ характеръ като „измива повърхността на дупката“ (на топа), а обикновенниятъ барутъ прави повърхността, да прилича на „разорана нива въ миниатура.“

Най-забѣлжителното оригинално дѣло прѣзъ годината въ Отдѣла на Химията и Физиката е Г-нъ Филипъ Лепардовото прилагане на Херцовото откритие, че металически циички сж прозрачни на тъмнитъ лучи, които излизатъ отъ отрицателния полюсъ по случай на електрическо изпразняване въ висока празнина. Той затваря единия край на една стъклена трѣбичка съ тънка циица отъ алуминиумъ, доволно дебела да се противи на атмосферическото налагане на малко пространство, и изучава катоднитъ лучи, слѣдъ като прѣминатъ прѣзъ метала. Тѣзи катодни лучи не дѣйствуватъ на око и не правятъ впечатление на кожата, но фотографически тѣ сж дѣятелни, и когато се допръжтъ до езика или поздритъ докарватъ вкусъ и миризма на озонъ. Тѣ много различаватъ отъ обикновенна свѣтлина отъ факта, че не могатъ да прѣминатъ прѣзъ кварцови пластове, които сж прозрачни на свѣтлината. Въ Ебертовата лампа едно опитване се е направило по прилагането катоднитъ лучи за практически цѣли на освѣтляване. Изобрѣтателтъ казва, че добра свѣтлина може да се добие чрѣзъ негова снарядъ съ изживение хилядната частъ отъ енергията, потребявана въ така нарѣчената лампа отъ ацетатна единица. Ако даже една малка частъ отъ икономията тука показана, сж осмѣществие въ практика, пакъ съвсѣмъ новъ потикъ ще се даде на електрическото освѣтление.

Най-новото нѣщо прѣзъ годината е несъмнѣнно било даденото извѣстие въ събрание то на Британското Научно Дружество, че новъ съставенъ елементъ на атмосферата се е открилъ отъ Лорда Рейли и Професора Рамзи. Да ли науката ще се обогати съ нова

вещь сложна или елементарна, остава още да се види; но не може да има никакво съмнение че забължителна новост се е прибавила на способите за научно изследване.

Въз електрическата наука напредъкът пръвз 1894 год. е бил доста тихъ и не се е отличилъ съ забължителни открития. Практическото развитие на електрическото осветление слѣдва безъ да показва, че ще се спре распространението му. Въ Великобритания 95 станции за доставка на електричеството сега работятъ, отъ които 16 сж въ Лондонския окръгъ. Осемнадесетъ други се правятъ. Въ началото на 1894 год. само въ Лондонъ се употребявали три четвърти отъ милионъ електрически лампи, и числото по всяка въроятностъ ще надмине милионъ прѣди края на 1895 год.

Доказано е че свѣткавицата се види до 250 кил. далечъ, но не е точно доказано колко на далечъ се чува гърмениято. Някой си Френски астрономъ потвърждава че найдалечното разстояние на което гърмениято се чува, е 15 килом. Пакъ някой английски метеорологъ е прѣброилъ 130 секунди отъ свѣтканието до гърмениято, и споредъ тази дата гърмениятъ се чува до 45 килом. разстояние.

Африканската научна експедиция, испратена отъ Филадельфия, Съед. Държава на Америка, се прѣдвожда отъ Д-ръ Даволдсонъ Смитъ. Въ Вервера Д-ръ Смитъ образува единъ керванъ състоящъ се отъ 110 камили съ целъ да влѣзе въ вътрѣшността на Африка. Той е вече изследвалъ някои рѣки които до сега не сж били познати на образованиитъ свѣтъ. Двама учени Англичани му спомагатъ въ това му прѣдприятие.

Повече отъ триста вида риби до сега непознати на ученитъ се описватъ отъ М. Леонъ Вейллантъ, и тѣзи се намърватъ въ сзерата на Борнео. Много отъ тѣзи риби прилпчатъ на онѣзи живущи въ островитъ на Сунди и Индо-Китай. Понеже тѣзи риби никога не ходятъ въ морето, този фактъ достави още една дата за доказване теорията че прѣди врѣме тѣзи двѣ суши сж били съединени.

Защо стада отъ диви юрдечки и гжски образуватъ тригълникъ когато ще хвърчатъ за дълго разстояние? Защото тѣ знаятъ добръ че по този начинъ тѣ могатъ най-лесно да цѣпятъ въздуха. Най-смѣлата птица завзема мѣстото на върха на голѣмийтъ тригълникъ, и когато се умори отъ тази си трудна работа, друга юрдечка я замѣстува.

Д-ръ Китазото, Японскиитъ бактериологъ е изучавалъ черната чума въ Хонгъ Конгъ, и увѣрява ни че е изнамерилъ причината на тази болестъ въ една бацила която прилича до нѣкъдъ си на антраксъ (чумний паривъ). Той се състои отъ кжси, тънки и прави клечки. Присадени животни съ тѣзи бацили умиратъ като показватъ всичкитъ знакове на чумозаразенитъ хора.

Малкитъ мѣсеци на Марсъ, Деймосъ и Фобосъ сж повече отъ 40,000,000 мили далечъ, но пакъ тѣ сж били наскоро подъ наблюдение, при все че най-малкиитъ отъ тѣхъ се прѣсмѣтва да е около седемъ мили въ диаметрътъ.

Голѣмийтъ вълни, причинени отъ Каркатуското землетресение въ 1883 год., което убило 40,000 души, сж земали 350 мили на часъ. Тѣзи вълни сж се усѣщали повече отъ 7,000 мили отъ мѣстото на происхождението имъ.

Холандцитъ сж се наели на едно велико прѣдприятие, присушаванието на Зайдеръ Зайтскиитъ залпъ за да направятъ дѣното му сгодно за обработване земя. Това ако се прѣдприеме ще бжде най-великото индженерско прѣдприятие, което е било станало до сега въ свѣта. Сушата която ще се спечели отъ това прѣдприятие ще надминува 2000 квадратни километра.

Едно дружество се е основало за съграждане нови локомотиви въ които да употребяватъ неприфиненъ гасъ. Рапортътъ казва че пара се създава бърже безъ да пздава много пушакъ. Фабриката за тѣзи локомотиви е въ Филадельфия подъ надзирателството на искусниитъ инжениръ г-нь Вейклеанъ. Онѣтъ съ такава машина е направенъ между Филадельфия и Балтимора съ голѣмъ успѣхъ.

СЕЛСКО СТОПАНСТВО.

Сирени за земледълци: — Няма съмнение, че една от най-занемарените части на домашното стопанство у нашите земледълци е правението сирени. Сиренито трябва да бъде всекидневна храна на единъ земледелецъ, защото е най-хранителната и една от най-икономическите храни, и се прави, или може да се прави отъ това, що се често счита за непотребенъ продуктъ. Шестъ и половина литри мляко на което е обрана смътаната (каймакътъ) добръ изработено, дава около 640 грамма насолено сирени, и то съ почти никакви разноски, а пъкъ има три пкти повече хранителна сила въ това количество сирени нежели въ 600 грамма чисто говеждо месо очистено отъ кокали.

Казва ни се, че даже и Американските фармери (чишликчи) считали млякото на което каймакътъ е обранъ за нежелателно и безъ никаква цѣна; но цѣлата хранителна сила въ всичкото такова мляко се равни на около 100 килограма отъ най-хубавото говеждо месо на годината за всеки мъжъ, жена и дѣте въ Съединените Държави на Америка, или на 75 килограма месо за всеки жителъ на Северна Америка отъ Максимаканския Заливъ до северните брѣгове на Лъдовито Море. Като смѣтаме сиренито по 40 стотинки килограма, ще намѣримъ че всичкото сирени, което би могло да се направи ще струва не по-малко отъ 50,000,000 лева всяка година. Заради това може да се каже, че распиляването отъ жителите на Северо-Американския материкъ сирени е, зето наедно, достатъчно за поддържанieto на сжщото число жители въ Европа. Това може да показва че болшинството на населението въ Европа е бѣдно, но не показва ли много нѣщо за немарението и расточителността на Американското население? А какъ стоимъ ний Българите въ това отношение?

Големи ли или малки картофи сж по-добри за сѣме: — Много споръ има между земледѣлците по въпроса, едри ли или дребни картофи сж най-добри за сѣме. Някои мислятъ, че най-големите кочани даватъ най-много плодъ, а други мислятъ, че най-малките

сж най-пригодни за тази цѣль. Истина е, че колкото по големи сж кочаните или пжките толкова повече коштува сѣмето, и разноските намаляватъ споредъ както намалява и големината на сѣмето. Около 90 литри сѣме (картофи) не по-големи отъ яйце сж достатъчни да се насѣ единъ дюлюмъ, а 360 литри отъ по-големи картофи ще трябва за посѣвяние сжщото пространство. Но отъ многото опити направени съ цѣль да се рѣши тази спорна точка, слѣдствието е, че сжщинска разлика въ изобилието няма между най-големите картофи (за сѣме) и онѣзи отъ умеренна величина. Ако пжките сж съвсѣмъ зрѣли, не прави разлика да ли сж прѣръзани на половина, ако е сѣмето не по-големо на големина отъ кокоше яйце, изобилието ще бѣде сѣ едно и въ двата случая. При това големите картофи често биватъ куфи и недостатъчни въ друго отношение, и всеки недостатъкъ се явява безъ друго и въ произведението.

Нѣщо за кокошките: — Добри авторите ни казватъ, че една кокошка не е стара додѣто не навърши петъ или шестъ години. Най-дългийтъ периодъ на производителенъ животъ на кокошка е вѣроятно онзи на една кокошка отъ породата *Легорнъ*, която била случайно убита на десетъ години, и до тогазъ била снесла двѣ хиляди яйца. За това удостоверява единъ Американецъ специалистъ по отглежданieto кокошки. Като общо правило не е желателно да се държатъ кокошки повече отъ двѣ години, защото младите пилета се увеличаватъ много бържъ, а старите ставатъ негодни за ъденie. Тѣзи, които гледатъ на изгледа или хубавите пера на нѣкоя кокошка, ще ъ държатъ, додѣто снася яйца, както станало съ горѣспоменхтата дърта кокошка отъ породата *Легорнъ*.

Само малко земледѣлци оцѣняватъ важността на добра градина, и вѣобще наклонни сж да мислятъ, че или не си струва труда, или не ще успѣятъ. Една добра градина, посадена съ добри овоци ще принесе по-добъръ доходъ на дюлюма отъ коя да е свѣдба. Нашите най-добри плодове въ пиящата сж донесени отъ странство. Дано нашите по-образовани младежи, се завзематъ да обработватъ добри плодове, отъ които най-много се нуждаемъ.

ДОМАКИНСТВО.

Взирова за хранитъ: — Животни храни като месо, риба, яйца и мляко сж по-лесно смилаеми отъ повечето растителни храни, при все че хлѣбътъ направенъ отъ обикновенно бѣло пшеничено брашно се твърдъ лесно и съвършено смила. Има голѣма разлика въ хората относително силата имъ да оползотворяватъ разнитъ видове храна. Млякото, запримеръ, е една отъ най-здравословнитъ и най-лесносмилаемитъ храни; но пакъ има хора, които не можатъ да го търпятъ. Последнитъ издирвания по този въпросъ клонятъ да докажатъ, че въ промѣненіята, които млякото прѣтърпява въ тѣлото, вредителни сложни тѣла се образуватъ, и тази е причината, дѣто млякото не *ярадисва* на (не ползува) нѣкои хора. Сжщото може да се каже и за яйцата, за нѣкои плодове, като ягоди, и даже за много разни хранителни материали. И заради това може да бжде буквално истина, „че това което е за едно го храни за друго е отрова“. Но ако и да има изключение, общото правило стои, че за човѣцитъ въобще, които иматъ добри сили за смилање и асимилирање, хранителнитъ стойности на главнитъ храни се измѣрватъ доволно точно отъ химическия имъ съставъ и че правитъ размѣсвания на храни сж тѣзи, които доставятъ хранителни вещества въ пропорциитъ които изисква тѣлото.

За кжцовини: — „Маже се чудятъ“, казва Английскитъ поетъ Уилямъ Моррисъ, „на жени които изучаватъ високата математика. Много по-трудно е да се изучатъ подробноститъ на добро кжцовинчество! Почти всеки може да изучи математиката, но голѣмо искусство се изисква да се управлява добръ единъ домъ.

Мекъ панишпанъ. 400 грамма мляко, три яйца, брашно достатъчно за яко тесто. Разбий яйца, приложи млякото, разбъркани въ брашното, разбито добръ, подсолено съ малко солъ, и опечи въ кржглестъ сждъ около три сантиметра дълбокъ. Кога се опече, разрѣжи го на двѣ, намажи съ масло и обърни горнето парче на опаки. Турни два панишпана на едно т. е. четири парчета. Рѣжи го както редовенъ панишпанъ.

КНИЖНИНА.

Получахъ се въ редакцията слѣдующитъ периодически списания и вѣстници.

Домашенъ Приятель. мѣсечно списание за наука, религия, промишленность и домакинство. Год. VII бр. I. Издава Българ. Евангел. Дружество въ гр. София. Годишна цѣна 3 $\frac{1}{2}$ лева.

Звѣздига. мѣсечно илюстрирано списание за дѣца. Редакторъ издатель. Бѣловъждовъ. Год. IV кн. I. Годишна цѣна 2 лева въ гр. София.

Цѣлина. Селко мѣсечно списание за стопанство, поминѣкъ, наука и книжнина. Год. III кн. XI и XII. Издава дружеството „Селски Приятель“ въ гр. Пловдивъ. Годишна цѣна 5 лева.

Женский Свѣтъ. съ притурка, „Домакия“ периодическо списание, редактирано отъ жени, Директорка: Теодора Г. Ноева. Година III, брой I въ гр. Варна. Годишна цѣна съ притурката 7 лева.

Зорница. Седмиченъ вѣстникъ. Редакторъ, Р. Томскавъ. Година 20, бр. I и II въ гр. Цариградъ. Годишна цѣна съ особ. връска 8 лева.

Въздържатель. мѣсечно списание на Българ. Въздърж. Сѣюзъ. Год. I. бр. I. въ гр. София. Годишна цѣна 2 лева.

Сгласие, седмиченъ политически, икономически и литературенъ вѣстникъ. Стопанинъ — Редакторъ: Д. В. Македонскій. Година I бр. 29 и 30 въ гр. София. Годишна цѣна 10 лева.

Селски Гласъ. Година I бр. 10 въ село Мжглишъ, Казанлъшка околия. Годишна цѣна 3 лева

Свѣтъ. Църковно — Обществено вѣстникъ. Редакторъ-Издатель: Игнатий Рилскій. Година X. бр. 4 и 5 въ гр. София. Годишна цѣна 8 лева.

ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЪ

ИЗДАВА МЕТОДИСТКАТА ЕПИСКОПАЛНА МИССИЯ, РУССЕ.

Отговорникъ: СПАСЪ ДИМИТРОВЪ.

Руссе, скоро-печатница на СТ. ИВ. РОГЛЕВЪ.